

ZURNAL 21

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 2. dubna 2010

V čísle:

Okno do praxe na PřF • Podnikavá hlava láká mladé studentky • Ondřej Liška debatoval na UP • Rozhovor s dr. Petrem Bilíkem • Festival MusicOlomouc 2010 • Nový německo-český frazeologický slovník Slovníkem roku 2010 • S prof. Alešem Lebedou o Botanické zahradě PřF UP

• **Evropská unie očima eurokomisaře – na toto téma přijel 31. 3. do aule FF UP debatovat PhDr. Vladimír Špidla, bývalý evropský komisař pro oblast zaměstnanosti a sociálních věcí. Besedu, které předcházelo setkání s rektorem UP, pod jehož záštitou se uskutečnila, moderoval prorektor UP pro zahraniční vztahy Jakub Dürr.**

-red-, foto-mo- ➤

Nederlandisté ze střední Evropy se sešli v aule FF UP

■ Za účasti velvyslance Nizozemského království J. E. Jana Hennemana se 29. 3. v aule Filozofické fakulty UP uskutečnila třetí středoevropská konference doktorandů a habilitandů v nederlandistice. Zúčastnilo se jí jednačtyřicet doktorandů a habilitandů nederlandistiky spolu s profesory a docenty ze střední Evropy a USA, mj. také přední historik prof. Jonathan I. Israel z IAC Princeton (na snímku). Slavnostnímu ukončení konference byl přítomen také André Hebbelinck, zástupce vlámské vlády v ČR.

„Jedná se o kolokvium, v jehož průběhu hodnotí výkon doktorandů a habilitandů specialisté a doporučují jim další postup v práci. Svým způsobem je proběhlá konference i prvním krokem k založení tzv. postgradual school, kterou bychom chtěli založit spolu s katedrami nederlandistiky ve Wroclavi, v Poznani, v Bratislavě a na ELTE v Budapešti při Central European University,“ řekl doc. Wilken Engelbrecht, vedoucí olomoucké katedry a zároveň předseda středoevropského svazu akademických nederlandistů.

Nederlandistika v Olomouci zaznamenala od začátku devadesátých let velmi rychlý rozvoj. V současné době studuje kolem 95 studentů nizozemštinu jako hlavní obor, čímž je katedra třetí největší ve střední Evropě (větší jsou jen ve Wroclavi a Budapešti). V roce 2008 akreditovala olomoucká nederlandistika historicky první lingvistický vícediplomový studijní program v ČR – *Dutch language, literature and culture in a Central European context*.

M. Hronová, foto-mo-

Pestrobarevné AFO 2010 Do zahájení zbývá už jen několik dní

■ Šestnáct zahraničních a šestnáct českých filmů se v blízké soutěži AFO bude ucházet o prestižní ceny 45. ročníku Mezinárodního festivalu populárně-vědeckého a dokumentárního filmu Academia Film Olomouc. Jeho zahájení proběhne 13. 4. v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP.

V jeho průběhu převeze Cenu za celoživotní přínos popularizaci vědy lord Robert Winston, emeritní profesor britské Imperial College London a jeden z nejvýznamnějších popularizátorů přírodních věd a medicíny na světě, který se proslavil zejména výzkumem a léčbou neplodnosti.

Moderátorské role se letos ujme Michael Londesborough z Ústavu anorganické chemie Akademie věd ČR. Tento britský vědec a experimentátor s neúnavnou chutí a vynikající schopností vysvětlovat a popularizovat přírodní zákony, je spoluautorem a moderátorem pořadu PORT vysílaným Českou televizí.

Hlavním cílem AFO, jehož rozpočet letos činí 4,5 mil. korun, je srozumitelně a fundovaně přiblížit prostřednictvím audiovizuálně aktuální odborné a vědecké poznatky. Festival však není uzavřenou akademickou akcí. Už několik let dokazuje, že i naučné snímky a pořady mohou být strhující podívanou pro všechny generace. „AFO je raritní festival pořádaný Univerzitou Palackého. Je to důležité neustále připomínat. I letos pokračujeme v koncepci nastave-

AFO45

né před čtyřmi lety, kdy jsme se programově vrátili ke snímkům, které souvisejí s obory UP, ale i k problematice odborných a vědeckých výstupů, jež s obory olomoucké univerzity úzce nesouvisí. Tradičně pak kromě soutěže nabízejí přednášky, diskuse, setkání s lidmi, kteří jsou špičkami ve svých oborech,“ uvedl dr. Petr Bilík z FF UP, ředitel festivalu. I letos tedy může návštěvník přehlídky očekávat pestrý festivalový program, jenž je rozdělen do několika tematických bloků.

Do soutěže bylo přihlášeno tři sta snímků. „Asi dvacet dní jsme strávili v jistém vizuálním deliriu a snažili jsme se vybrat ty nejlepší. Kritériem výběru byla co nejpřesnější informační hodnota a estetická snímku,“ komentovala

Dokončení na str. 6

Svět Petra Lébla podruhé

■ Divadlo Konvikt o.s. se minulý pátek a sobotu vrátilo k projektu Svět Petra Lébla, jehož první část proběhla v únoru v prostorách Uměleckého centra UP. Tentokrát se program zaměřil především na vystoupení hostů, jejichž profesní život byl spjatý s osobou Petra Lébla.

Páteční host – spisovatelka, překladatelka, scénaristka, dřívější dramaturgyně v Divadle Na zábradlí a kolegyně Petra Lébla Radka Denemarková (na snímku) představila svou knihu „Smrt, nebude se báti aneb Příběh Petra Lébla“, která vznikla přímo na Léblův popud. „Je to takový experiment. Napsala jsem monografii Petra Lébla, klasic-

Dokončení na str.5

Mezinárodní společnost Antonína Dvořáka
a Univerzita Palackého v Olomouci Vás srdečně zvou
na zahájení festivalu

AMERICKÉ JARO 2010 V OLOMOUCI

David J. Gauner,

kulturní atašé Velvyslanectví USA v ČR,
vystoupí s přednáškou (v angličtině) na téma

Participation of young people in public life in EU and USA

Kongresový sál - 2. NP Krajského úřadu Olomouckého
kraje (Jeremenkova 40, Olomouc) 3. 4. v 15.00 hod.

Spolupořadatelé této akce jsou Olomoucký kraj, Eurocentrum Olomouc a EuropeDirect Olomouc.

Další informace viz www.interdvorakso.cz.

Katedra církevních dějin a dějin křesťanského umění,
Katedra církevního práva CMTF a Centrum judaistických
studií Kurta a Ursuly Schubertových FF si vás dovoluji
poznat na moderované diskusi na téma

Židovsko-křesťanské vztahy v dějinách a v současnosti

Moderátorka: Prof. Ingeborg Fialová

Pozvanými hosty budou odborníci z Cyrilometodějské teologické fakulty, z Centra judaistických studií, z Katedry historie a z Katedry bohemistiky FF UP. Diskuse bude spojena s prezentací knihy Mgr. Alžběty Drexlerové *Jakob a Ezau na cestě k smíření? Dějiny židovsko-křesťanských vztahů*.

Středa 14. 4. v 16.00 hod. v Rotundě budovy CMTF UP.

Jazykovědná sekce Katedry bohemistiky FF UP pořádá
studentskou soutěžní konferenci

Student a věda 2010 - sekce lingvistika

Katedra bohemistiky FF UP, učebna 18,
28. 4. od 8.00 hod.

Přihlásit se mohou studenti bakalářských, magisterských
i doktorských programů. Soutěžní práce nejsou tematicky
vymezeny. Odevzdávat je mohou posluchači na sekretariátě
Katedry bohemistiky FF UP nejpozději do 21. 4. do
12.00 hod., a to ve dvou vyhotoveních v maximálním
rozsahu 15 stran.

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci

Další z přednáškových večerů Spolku lékařů v Olomouci,
tentokrát ve spolupráci s Hemato-onkologickou klinikou
FNOL a LF UP na téma *Kdy v ambulanci praktického
lékaře či internisty myslet na hematologické onemocnění?*
se uskuteční ve středu 21. 4. od 16.00 hod.
v prostorách Teoretických ústavů LF UP (Hněvotínská 3).
Přednáškové odpoledne je pořádáno ve spolupráci
s Nadací Haimaom.

Francozské centrum Olomouc
pořádá 8. 4. v 11.00 hod.

Setkání s Didierem Daenickem

Debatní beseda s uznávaným francouzským spisovatelem,
který se zaměřuje specializuje na tvorbu literatury pro
mládež, temného románu a policejního románu, se uskuteční
v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP.

Katedra sociologie a andragogiky FF pořádá
workshopy

- s Mgr. Jindřichem Krejčí, Ph.D., na téma *Kvalita výběrových šetření a standardy v sociálním výzkumu* 8. 4. od 8.00 hod., učebna 3.24, tř. Svobody 26
- s RNDr. Naďou Johanisovou, Ph.D., na téma *Ekonomie v souvislostech* 12. 4. od 12.00 hod., učebna 4.09, tř. Svobody 26
- s prof. Martinem Potůčkem, CSc., na téma *Modulární přístup k tvorbě vizi a strategií pro český stát* 14. 4. od 14.00 hod., učebna 224, Křížkovského 12.

„Okno do praxe“ Firmy hledaly posily mezi přírodovědci

■ Již potřetí se na olomoucké univerzitě uskutečnilo setkání studentů přírodovědných oborů s jejich potenciálními zaměstnavateli. Cílem akce nazvané „Okno do praxe“ je propojit studenty a absolventy jednotlivých katedr Přírodovědecké fakulty s firmami a institucemi, ve kterých mohou najít budoucí pracovní uplatnění ve vysvětlovaném oboru.

Akce proběhla v prostorách nové budovy PŘF na třídě 17. listopadu ve třech dnech (23. a 25. 3.), což umožnilo rozdělit jednotlivé prezentace zaměstnavatelů podle oborových zaměření do tří skupin. Zaměstnanci tak v průběhu prvního dne hledaly firmy zaměřené na vědy o zemi, druhý den pak společnosti působící v oblastech chemie, biologie a ekologie a třetí den byl věnován matematice, informatice a fyzice.

Jak uvedla organizátorka akce Ing. Dagmar Zlámalová z PŘF UP, studenti měli možnost využít služeb Brněnské personalistiky a vyzkoušet si individuální přijímací pohovory nanečisto. „Zájem o tuto službu byl obrovský, na 30–40 minutovém pohovoru se vystřídal dvacet studentů a někteří se na ně ani nedostali,“ uvedla Ing. Zlámalová. Účastníci si mohli také nabídku jednotlivých společností porovnat, dohodnout si studijní stáž, praxi, absolventské programy nebo téma diplomové práce.

Pestrá nabídka prezentovala celkem 35 firem a společností.

Novinkou letošního ročníku byla i účast studentů gymnázií a středních škol se zaměřením na přírodní vědy; v průběhu akce se jim vystříдалo na 140. Kromě konkrétních prezentací měli také možnost prohlédnout si nové prostory Přírodovědecké fakulty a seznámit se se zázemím jednotlivých pracovišť. „Akce jim měla pomoci při rozhodování o výběru vysoké školy, což potvrdila i dodatečná zpětná vazba ze strany zúčastněných učitelů středních škol,“ dodala Ing. Zlámalová.

Organizátoři hodnotí letošní ročník jako velmi zdařilý, a to jak z hlediska účasti zástupců jednotlivých zaměstnavatelů, tak z hlediska účasti studentů.

-pv-, -mav-, foto -mo-

Seminář tvůrčího psaní a autorské čtení spisovatelky Ursuly Haas

■ Pod vedením rakouské spisovatelky Ursuly Haas se ve dnech 22.–24. 3. na Katedře germanistiky FF konal blo-

kový seminář tvůrčího psaní. Ve středu 24. 3. pak autorka četla v Café 87 ze svého románu „Drei Frauen“ a ze sbírky „Ich kröne dich mit Schnee“.

-red-, foto -mo-

Nebývalý zájem o trenérství sportovní gymnastiky

■ V prostorách prostějovské Základní školy Melantrichova proběhlo ve dnech 5.–8. 3. školení trenérů II. a III. třídy sportovní gymnastiky mužů a žen. Akce se uskutečnila především pod vedením odborníků Fakulty tělesné kultury UP. Z jejich vyjádření také vyplynulo, že k možnosti získat licenci se letos přihlásila více než padesátka zájemců sportovních klubů celé republiky. Většina z nich měla zájem o trenérství žen.

Seminář se uskutečnil pod záštitou české gymnastické federace, již zastupoval Mgr. Vilém Kocián. Vedení celého procesu se ujal RNDr. Jan Nitka z Katedry sportů FTK UP.

-map-, -mp-

Národní univerzita Jurije Fedkoviče má zájem o spolupráci s UP

■ Se zájmem o součinnost v oblastech přírodních věd, pedagogiky, sociální práce, historie, politologie, filozofie a teologie navštívil 22. 3. olomouckou univerzitu prof. Stěpan V. Melnyčuk, rektor Národní univerzity Jurije Fedkoviče v ukrajinských Černovicích (oblast Bukovina), v doprovodu představitelů některých tamějších fakult; členem delegace byl mj. také absolvent výměnného pobytu na UP v zimním semestru tohoto akademického roku. Zástupci ukrajinské univerzity se setkali s rektorem UP prof. Miroslavem Mašlánem (na snímku) a navštívili rovněž vybrané fakulty UP. Z jejich vyjádření vyplynulo několik námětů na oblasti možné spolupráce.

-map-, -yv-, foto -mo-

Velikonoce

Velikonoce mají pro dnešní dobu hlubší poslání, než je oslava jara spojeného s každoročním příchodem nového života a nové naděje. Naše národní kultura byla po dlouhá staletí formována právě velikonoční událostí a jejími plody. Znalost biblických událostí spojených jak s židovskou Paschou, tak s křesťanskými Velikonočními, pomáhá nejen rozumět mnohým lidovým tradicím a uměleckým dílům, ale i kulturním a duchovním hodnotám, o jejichž potřebě znovuobjevení se dnes často mluví.

Velikonoce mluví především o Bohu, který hledá dobro člověka, o lásce nehladící sebe, která miluje věrně až do posledního dechu, o vítězství pravdy, o odpštění, které uzdravuje, osvobozuje a přináší naději.

Všem čtenářům Žurnálu UP přeji takovou odvahu k otevření se velikonočnímu odkazu, aby i oni měli podíl na té velikonoční lavíně uzdravující společnost.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský,
Velký kancléř CMTF UP, místopředseda Správní rady UP

Mladé studentky láká soutěž o nejlepší podnikatelský záměr

■ Dvě desítky zájemců se dosud přihlásily do nové soutěže o nejlepší podnikatelský záměr s názvem Podnikavá hlava. Polovinu přihlášených tvoří mladé dívky, které nejvíce zaujala speciální kategorie Podnikatel v sukničkách. Přihlášky do soutěže, kterou pořádá Vědeckotechnický park UP (VTP UP), lze zasílat až do 20. 4. Vítězové mají šanci získat hodnotné finanční prémii, pronájmy kanceláří či věcné ceny.

„Témata ‚damských‘ podnikatelských záměrů souvisejí především s volnočasovými aktivitami, se sportem či dětmi. Očekáváme, že se nám kromě jednotlivců přihlásí také celé skupiny ze středních škol,“ řekl ředitel VTP UP Ing. Jiří Herinek. Soutěžící podle jeho slov hojně využívají i bezplatnou pomoc pracovníků Podnikatelského inkubátoru s přípravou záměru. Jednou z nich je i studentka Filozofické fakulty UP Lenka Buchráčová, která si hodlá splnit svůj podnikatelský sen. „Týká se rozvoje druhu sportu v Česku zatím zcela neznámého. V oblasti podnikání nemám zkušenosti, a proto jsem se s žádostí o radu obrátila na odborníky. Pokud v soutěži uspěju, ráda bych získané prostředky věnovala do rozjezdu projektu,“ uvedla.

Organizátoři kromě hlavní kategorie či speciální kategorie Podnikatel v sukničkách připravili například také soutěž pro autory programů do mobilních telefonů. „Do všech

kategoriích se mohou zájemci hlásit až do 20. 4. Odborná porota následně ze všech přihlášených vybere deset nejlepších, kteří postoupí do květnového finále,“ vysvětlil Ing. Herinek. O konečném pořadí rozhodne veřejná prezentace jednotlivých záměrů. Vítěz získá finanční odměnu 30 tisíc korun, pronájem kanceláře v Podnikatelském inkubátoru VTP UP na jeden rok zdarma a věcné ceny. Na dalších devět finalistů čekají rovněž finanční odměny, věcné ceny a bezplatné pronájmy tzv. virtuálních kanceláří v Podnikatelském inkubátoru. Vítěz kategorie Mobilní aplikace získá telefon v hodnotě 10 tisíc korun, výherce zvláštní kategorie Podnikatel v sukničkách pak od zástupce Olomouckého kraje obdrží finanční odměnu ve výši 10 tisíc korun.

Bližší informace, přihlášky a podrobné podmínky soutěže jsou k dispozici na webu www.podnikavahlava.cz nebo na stránkách sociální sítě Facebook. -rp-

Univerzitu navštívil v rámci cyklu debat Ondřej Liška

■ Pravidelný cyklus debat s předsedy politických stran, který pořádají studenti Katedry politologie, pokračoval ve středu 24. 4. návštěvou předsedy Strany zelených Ondřeje Lišky. Debatu měla opět dvě části – samostatné vystoupení hosta a odpovědi na dotazy z publika.

První část využil Liška k tomu, aby popsal svou cestu do vrcholové politiky. Uvedl, že se nikdy politikem stát nechtěl, zároveň ale vždy vystupoval aktivně v rámci občanských sdružení. „Do Strany zelených jsem vstoupil po podpisu opoziční smlouvy, kdy jsem viděl, jak si dvě nejsilnější strany rozdělují tuto zemi,“ uvedl Liška. „Samozřejmě mi byla blízká ekologická témata a líbila se mi vize strany,“ dodal. Za největší problémy ČR považuje korupci a špatnou

ekonomickou situaci související s krizí. Jako příklad země, která se dokázala vyrovnat s krizí, uvedl Dánsko. „Tam si nechali vypracovat odborníky strategii, která spočívala především v důrazu na školství a nové technologie. Té strategie se drží každá vláda, existuje na ní shoda a nikdo

si nedovolí se od ní odchýlit,“ vysvětlil Liška a dodal, že i u nás vzniklo několik podobných strategií, například od NERVu, ale nikdo se jimi nezabývá.

V části věnované diskusi padaly nejrůznější dotazy, týkající se například zavedení školného, postoje Strany zelených k současné vládě, rekonstrukci elektrárny v Pruněvě, nebo propadu preferencí strany. K poslední otázce Liška uvedl, že současné nízké preference strany jsou důsledkem podílení se na minulé vládě s tím, že podle jeho názoru měla Strana zelených z vlády vystoupit kvůli kauze Čunek. Současně dodal, že stávající vláda premiéra Fischera již nemá podporu Strany zelených z důvodu své neschopnosti čelit tlakům velkých firem spjatých s energetikou. Otázku školného považuje Liška v tuto chvíli za podružnou a jeho případné přijetí vidí v horizontu deseti let. Školné není žádný lék na problémy školství, a pokud to někdo tvrdí, tak se mýlí,“ uvedl doslova.

Dalším hostem politologů v aule FF UP bude 6. 4. předseta KDU–ČSL Cyril Svoboda. T. Chalupa, foto M. Otava

Návštěva z jihovýchodní Asie

■ Seznámit se s Univerzitou Palackého přijel 24. 3. nerezidentní velvyslanec Republiky Singapur pro Českou republiku Tan Soo Khoo. U rektora UP prof. Miroslava

Mašláne zjišťoval možnosti navázání spolupráce mezi olomouckou univerzitou a některou z univerzit v Singapuru. V průběhu své návštěvy v pracovně rektora UP připomněl mj. vládní programy, které umožňují financovat krátkodobé pobyty studentů, ale i dlouhodobé studium doktorandů v Singapuru. -red-, foto -mo-

Z JEDNÁNÍ VĚDECKÉ RADY UP

Ve velké zasedací síni Rektorátu UP se 22. 3. uskutečnilo první zasedání Vědecké rady v jejím novém složení (viz Žurnál UP č. 19).

Vědecká rada UP schválila návrhy na jmenování **doc. MUDr. Jána Praška, CSc., profesorem pro obor Psychiatrie, doc. Petra Hluštika, Ph.D., profesorem pro obor Neurologie, doc. Ondřeje Prášila, Ph.D., profesorem pro obor Biofyzika, a doc. Radka Zbořila, Ph.D., profesorem pro obor Fyzikální chemie.** Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

Vědecká rada UP schválila rovněž žádost Pdf o akreditaci řízení ke jmenování profesorem a habilitačního řízení v oboru Speciální pedagogika, která bude postoupena akreditační komisi MŠMT. -red-

Oznámení + Pozvánky

Ústav patologie a Laboratoř molekulární patologie, Laboratoř experimentální medicíny, Onkologická klinika, LF UP a FNO, Česká společnost histologických laborantů, Česká společnost histochemická a cytochemická zvou na

6. symposium molekulární patologie histo (cyto) chemie

94. mezeregionální seminář Společnosti českých patologů a české sekce International Academy of Pathology

a 2. olomoucké dny histologických laborantů Regionální centrum Olomouc 23.–24. 4. 2010

Na tradičním dvoudenním pracovním setkání budou diskutována sdělení z oblasti experimentální i klinické patologie. Účastníky semináře budou jednak pozváni hosté z předních zahraničních pracovišť zabývajících se výzkumem na poli nádorových onemocnění – např. prof. Dekel, prof. Doppler či prof. Bártek, ale i lékaři a zdravotnický personál z klinické praxe.

Bližší informace na www.lmp.upol.cz

Polské kulturně vzdělávací centrum pořádá u příležitosti 200. výročí narození Karla Hynka Mácha IV. mezinárodní vědeckou konferenci

Karel Hynek Mácha a evropský romantismus

Konference se koná pod záštitou prof. Lubomíra Dvořáka, CSc., prorektora UP pro regionální rozvoj, v rámci projektu Česko-polské kulturně vzdělávací partnerství Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007–2013.

Uskuteční se ve dnech 13.–15. 4.

ve Společenském sále Slovanského domu.

Pedagogická fakulta UP, Katedra primární pedagogiky pořádají **vědeckou konferenci s mezinárodní účastí**

Primární a preprimární pedagogika v teorii, praxi a výzkumu

Uskuteční se 15. 4. od 10.00 hod.

v prostorách **Katedry primární pedagogiky Pdf UP.** Další informace: www.kpv.upol.cz.

Katedra bohemistiky FF UP zve na další z cyklu autorských čtení a besed Ex libris: spisovatel Antonín Bajaja

Uskuteční se 13. 4. v 18.30 hod.

v posluchárně FF UP č. 18, Křížkovského 10.

Katedra botaniky PŘF UP pořádá přednášku Mgr. David Zelený, Ph.D. (Ústav botaniky a zoologie PŘF MU Brno)

Vegetace mlžného lesa na Taiwanu

Uskuteční se 21. 4. od 16.00 hodin v přednáškovém sále SE 501 PŘF UP, ul. Šlechtitelů 11.

Vědeckotechnický park UP pořádá pracovní seminář Od malého podnikání ke středně velké firmě

Seminář se uskuteční 20. 4. od 12.00 hodin v budově Podnikatelského inkubátoru v Olomouci (areál VTP UP, ul. Šlechtitelů 21). Bližší informace viz www.vtpup.cz.

Katedra informatiky Přírodovědecké fakulty UP pořádá informatické semináře

- 8. 4. 11.30 hod. - přednáška Mgr. Petra Krajčí, Ph.D.: *Implicitně paralelní interpret funkcionálního jazyka;*

- 22. 4. 11.30 hod. - přednáška doc. Lenky Carr-Motyčkové, CSc.: *Směrování založené na mravenčích koloniích (současný stav);*

- 6. 5. 11.30 hod. - přednáška Mgr. Martina Dostála, Ph.D.: *Personalizace uživatelského rozhraní softwarových aplikací.*

Přednášky se konají vždy v zasedací místnosti Katedry informatiky v nové budově PŘF UP, 5. patro.

„Nouze může za efektivního vedení přispět k dalšímu růstu vědecké výkonnosti,“ říká Mgr. Petr Bilík, Ph.D.

Jednou z fakult, která má od počátku února nové vedení, je i Filozofická fakulta UP, v jejímž čele stanul doc. Jiří Lach, Ph.D., M.A., z Katedry politologie a evropských studií. Ten si možná překvapivě do svého týmu proděkanů vybral převážně třicátníky a stejně překvapivě razantně začal tento tým prosazovat změny na fakultě. Jednou z těch výrazných změn je i nový přístup fakulty ke komunikaci, ať již s veřejností, či v rámci fakulty. A právě tento úsek má na starosti Mgr. Petr Bilík, Ph.D., z Katedry divadelních, filmových a mediálních studií, ředitel Academia Filmu Olomouc a nový proděkan pro vnější vztahy a přijímací řízení FF UP.

Jste novým proděkanem pro vnější vztahy a přijímací řízení na FF UP a zároveň ředitelem festivalu AFO. Využíváte zkušenosti z postu ředitele festivalu při řízení svého úseku?

AFO je spíše jedním z bodů v řetězci praktických zkušeností, které se navzájem podporují. A fakulta je ideálním příkladem instituce, která potřebuje podobný typ public relations, jako aktivity, na nichž jsem se proškoli. Ať už šlo o nakladatelství, festivaly nebo koncerty.

Filozofická fakulta uspořádala v březnu tiskovou konferenci, na níž mj. představila projekt fakultní školky. Můžete nám říct, o co přesně jde?

Nic závratného na projektu není, využili jsme výzvy ESF a sepsali to, co nám už dlouho připadalo potřebné. Chceme vybudovat firemní školkou, která by se v ideálním případě stala pilotním projektem celouniverzitní aktivity. Máme za zády partnera, jenž zbudoval několik podobných zařízení v Praze a okolí. Velmi se jim daří a jejich kurikulum s důrazem na angličtinu bylo inspirativní i pro nás. Uvidíme, jak bude projekt posouzen.

Rovněž jste přišli s novým vizuálním stylem FF UP. K čemu má sloužit?

Vizuální styl je základním komunikačním rozhraním mezi institucí a veřejností, dokonce i uvnitř instituce samé. Podporujeme jednání o vizuálu UP, ovšem již několik let musíme pro inzeráty či reklamy používat improvizovaná řešení. Chtěli jsme, byť pro vymezenou dobu, uchopit vizuální výstupy koncepčněji.

Během poměrně krátké doby, kdy je nové vedení v čele FF UP, jste zasáhli také do organizačního a studijního řádu fakulty. Jaké změny jste například prosadili?

To je jistě otázka spíše pro děkana, obecně mohu říct, že Filozofická fakulta spěje k větší kompatibilitě s ostatními fakultami a že dbáme na zpřesnění studijních pravidel a, paradoxně, na debyrokratizaci studia. Cílem je infor-

mačně vybavený student, jenž se pohybuje v „uživatelsky přívětivém prostředí“ a není během studia zatěžován zbytečnými bariérami.

Je pravda, že se chcete zasadit o zlepšení komunikace uvnitř fakulty například setkáváním zaměstnanců mimo akademickou půdu? Jakým způsobem?

Jedná se o velmi přirozenou aktivitu, která by měla vést především k prolnutí pracovního a rodinného prostředí. Vedle komunitního centra, které by mělo fungovat při školce, bychom rádi zorganizovali sérii neformálních setkání při různých příležitostech, kam budou zváni i studenti a rodiny zaměstnanců. První z akcí je tradiční fotbalový turnaj, organizovaný převážně Katedrou bohemistiky. Jde o krutou řez mezi pravidelnými sportovci a totálními nespportovci, takže věřím, že naše rodiny projeví zájem jaksi od podstaty...

S jakými dalšími změnami se chystáte přijít z hlediska resortu vnějších vztahů?

Hlavními změnami by měla být pravidelná a jednotná činnost v podpoře vědeckých konferencí, vznik elektronického newsletteru FF UP, zapojení studentů do vedení fakulty, vznik veletrhu studentských organizací, navázání partnerství s blízkými kulturními a vzdělávacími institucemi a série přednášek odborníků z fakulty na středních školách po celé Moravě. Navíc už máme hotový adresář, v němž novinářům identifikujeme odbornost jednotlivých pracovníků FF UP a nabízíme možnost jejich kooperace v publicistické oblasti, která by tak, jak doufám, byla kultivována. Nepodceňuji ani potenciál virálního marketingu, jenž musí být ovšem položen na věrohodném základě a měl by vycházet z všeobecného vzájemného porozumění uvnitř fakulty. Jak mezi studenty a jejich pedagogy tak mezi vedením fakulty a akademickou obcí.

S jakým rozpočtem bude v letošním roce hospodařit fakulta? Jak jeho snížení ve srovnání s předchozím rokem ovlivní chod fakulty?

Pestrobarevné AFO 2010...

práci programové rady Mgr. Veronika Klusáková, programová ředitelka olomoucké přehlídky. Společně s ředitelem festivalu pak potvrdila úsilí organizátorů inspirovat český prostor, neboť kvalitních snímků u nás vzniká velmi málo. Z vybraných šestnácti budou mít minimálně čtyři svou premiéru právě v Olomouci.

V české porotě se letos objeví např. Mgr. Lucie Česálková, Ph.D., (MU Brno), publicista a překladatel PhDr. Ondřej Slačálek (FF UK) či historik Mgr. Lukáš Příbyl (nositel Českého Lva).

I letos avizuje svou různorodost sekce Studio, které dává divákům možnost nejen zhlédnout po odborné i estetické stránce progresivní snímky, ale rovněž spatřit jejich tvůrce, poslechnout si přednášku k tématům, která tyto filmy otevírají a diskutovat o nich s odborníky. Jedním z letošních probíraných oblastí bude autismus. „Důvodem a motivací tohoto bloku je především malá pozornost věnovaná na české scéně tomuto tématu. Touto cestou se chceme pokusit rozšířit diskusi o fenoménu, který si rozhodně zaslouží víc, než být jen zaškatulkován pod hlavičkou duševní poruchy a který vedle otázek psychiatrických otevírá i témata etická a kulturní, ať už jde o moc, nemoc či genialitu, umožňující vnímat autis-

Mgr. Petr Bilík, Ph.D., proděkan pro vnější vztahy a přijímací řízení FF UP. Je vedoucím filmové sekce Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP, kde se odborně a pedagogicky věnuje především managementu kultury, dějinám českého filmu a literatury, dramaturgii a vzdělávání v oblasti filmu a médií. Od roku 2007 je ředitelem mezinárodního filmového festivalu Academia film Olomouc. Působil také jako redaktor literárního měsíčníku Host, dramaturg České televize a šéfredaktor Filmových listů, byl organizátorem Přehlídky animovaného filmu Olomouc a asistoval u několika dalších festivalových akcí (např. Letní filmová škola Uherské Hradiště, Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava).

Rozpočet je stále v pohybu, ale ke snížení rozhodně dojde, a to v řádu několika milionů. Jde především o daň za kolegiálnítu mezi fakultami, která se, doufám, jednou vyplatí. Nicméně nouze může za efektivního vedení přispět k dalšímu růstu vědecké výkonnosti a to je cesta, kterou Jiří Lach jako děkan rezolutně prosazuje.

V jaké fázi je nyní příprava AFO 2010? Co byste osobně doporučil divákům?

AFO je již kompletně připraveno a ve startovních blocích. Vzhledem k rozsahu programu a škále oborů, jež postihujeme, rozhodně doporučuji projít si webové stránky a pečlivě vybrat, který film, přednáška či diskuze rozšíří vaše studium a odbornost. Já jsem zvědav na zahájení, kde se sejde fyzik a bavič Michael Londeborough v roli moderátora s ctihodným Lordem, vědcem, ale i jazzmanem a entertainerem Robertem Winstonem. Z Academia filmu nelze odejít s prázdnou!

Ptal se O. Martínek, foto archiv Žurnálu UP

dokončení ze str. 1

Fakulta tělesné kultury UP
a Regionální atletický svaz
zvou na

Přebor Univerzity Palackého: PUP 2010

Závody proběhnou **ve středu 28. 4. od 15.00 hod. na atletickém stadionu TJ Lokomotiva Olomouc.**

Přihlásit se mohou jak registrovaní, tak neregistrovaní závodníci. Atletické oddíly přihlašují své závodníky přes webovou stránku ČAS www.atletika.cz, a to od 23. 4. do 27. 4. Neregistrovaní závodníci se mohou přihlásit na email akol@centrum.cz; zaregistrovat se je rovněž možné přímo na atletickém stadionu AK Olomouc v závodní kanceláři od 13.45 do 14.45 hod., zde se také hradí startovné (20 Kč na osobu).

Soutěžit se bude v **disciplínách**: ženy – 60 m, 100 m, 150 m, 300 m, 1 500 m, 100 m př., výška, dálka, koule, disk, oštěp; muži – 60 m, 100 m, 150 m, 300 m, 1 500 m, 110 m př., výška, dálka, koule, disk, oštěp. Přihlásit se je možno v **kategoriích** starší žactvo (1995–1996), dorost (1993–1994), junioři (1991–1992), muži a ženy (1990 a starší).

Organizátoři srdečně zvou všechny příznivce atletiky. *Nezdržujte se pobavit a zasoutěžit si! Těšíme se na vaši účast.*

Slovník roku 2010

Německo-český frazeologický slovník

Na konci roku 2009 vyšel v nakladatelství C. H. Beck obsáhlý Německo-český slovník frazeologismů a ustálených spojení, který obsahuje 24 400 hesel s údaji o stylistické rovině i regionálním užití frazeologismů. Spoluautorkami slovníku jsou dvě členky Katedry germanistiky FF UP, dr. Zdenka Křížková a lektorka Mag. Birgit Günsenheimer, jejichž spolupráce trvala tři roky. Odborná porota 16. ročníku soutěže pořádané Jednotou tlumočnicků a překladatelů, složená ze zástupců všech profesních překladatelských a tlumočnických organizací z ČR a Slovenské republiky a dalších odborníků, udělila tomuto slovníku hlavní cenu, tedy cenu Slovník roku 2010. Vybrala přitom z celkem 87 přihlášených titulů.

Každé heslo obsahuje německou definici, české ekvivalenty a příklady ve větách, v závěru je česko-německý rejstřík, aby bylo možno i vyhledávání z češtiny jako výchozího jazyka. Tento slovník patří jistě k nejrozsáhlejším dvojazyčným frazeologickým slovníkům a vzhledem k tomu, že na knižním trhu doposud chyběl jakýkoliv překladový slovník tohoto druhu, je i velmi potřebnou pomůckou pro překladatele, tlumočníky, učitele, studenty i všechny uživatele němčiny.

Věříme, že tento slovník bude přínosem pro odbornou i laickou veřejnost. V Olomouci je již k dispozici ve Vědecké knihovně, v dohledné době zakoupí slovník také Knihovna UP; kompletní nabídku nakladatelství C. H. BECK najdete na internetových stránkách www.beck.cz, v Olomouci pak ve dvou knihkupectvích, a to v knihkupectví ANAG Denisova 2 a v knihkupectví TYCHO Ostružnická 3.

Dr. Z. Křížková, Katedra germanistiky, -red-

Heřman, K., Blažejová, M., Goldhahn, H. a kol.: *Deutsch-tschechisches Wörterbuch der Phraseologismen und festgeprägten Wendungen. / Německo-český slovník frazeologismů a ustálených spojení. 2 sv. Praha: C.H.Beck 2009. 2 672 s.*

Měsíc s nakladatelstvím Portál v Knihovně UP

Na českém knižním trhu má nakladatelství Portál významnou pozici, a nejenak je tomu také ve fondu Knihovny UP. Mnohé z oborů (např. pedagogika či psychologie) si bez produkce tohoto nakladatelství lze jen stěží představit. To byl také jeden z důvodů, proč se Knihovna UP rozhodla podpořit akci Měsíc s nakladatelstvím Portál, která si klade za cíl upozornit čtenáře na některé zajímavé tituly.

V období 1.–30. 4. 2010 budou v Ústřední knihovně UP umístěny panely s výběrem odborných knih, které budou případným zájemcům k dispozici k nahlédnutí. Po tuto dobu pak bude také možné při nákupu knih z nakladatelství Portál v olomouckém knihkupectví Tycho (Ostružnická 3, Olomouc) uplatnit **slevu 20 %**.

Za podporu této akce zaměřené na čtenáře získala Knihovna UP od nakladatelství Portál dar v podobě dvaceti odborných titulů zdarma. Tyto knihy budou použity k rozšíření knihovního fondu.

-jj-

Katedra muzikologie Filozofické fakulty UP pořádá
ve dnech 19.–29. dubna 2010
druhý ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MUSICOLOMOUC 2010.

MUSICOLOMOUC
MEZINÁRODNÍ FESTIVAL SOUDOBÉ HUDBY

Festivalové koncerty, přednášky a besedy se uskuteční v prostorách Uměleckého centra UP
a v Redutě Moravské filharmonie Olomouc.

Pedagogové Katedry muzikologie společně se svými studenty realizují **polystylový a polyžánrový festival soudobé české a světové hudby** v Olomouci, během kterého zazní experimentální, jazzová a alternativní tvorba z konce 20. a počátku 21. století. Dramaturgie festivalu je zaměřena na **skladby zkomponované od roku 1990 do současnosti**. V dalších festivalových ročnících se bude sledovaný časový rámec posouvat tak, aby byl vždy poskytnut průřez hudební tvorbou posledního dvacetiletí.

Dramaturgie druhého ročníku festivalu je velmi bohatá po stránce kompoziční, interpretační i žánrové. Posluchači se tak mohou setkat s mezinárodně uznávanou cimbalistkou **Zuzanou Lapčíkovou**, která vystoupí společně se svým kvintetem. Mezi atraktivní koncerty bude patřit i vystoupení perkusionistky **Markéty Mazourové**, která bude prezentovat umění sólové hry na bicí nástroje i v rámci odpolední besedy v Divadle K3. Soudobou tvorbu pro klavír představí **Daniel Wiesner**. V interpretaci regionálních koncertních umělců zazní díla skladatelů působících v Ostravě a v Olomouci. Nově rozšiřujeme program festivalu směrem k mezioborovému propojení umění, a to ve formě „hudba a tanec“ v podání brněnského souboru **Oorphane**. Vyvrcholením festivalu MusicOlmouc 2010 je orchestrální koncert s tvorbou **belgických, švýcarských a českých soudobých skladatelů** v provedení vynikajících sólistů a **Moravské filharmonie Olomouc** za řízení dirigenta **Petra Vronského**.

Podrobné informace www.musicolomouc.cz a www.zurnal.upol.cz.

Svět Petra Lébla...

kou, kosatikovskou. A pak jsem si řekla, že to nechci, že to zase budou všichni spokojeni, že to je tradiční forma a že přitom každý život je naprosto jiný, takže každý život si žádá jiný jazyk a jinou formu. A tak jsem se pokusila o tvar, kde jsou dva paralelní příběhy: příběh člověka, kterého pohltilo divadlo, a pohltila ho i jeho komplikovaná povaha i jeho nemoc, a jeho talent, a vedle toho je příběh, co se mnou to psaní po ta léta dělalo. Protože jak zdůrazňu-

ji, to je kniha, kterou píšou proti své vůli.“ uvedla Radka Denemarková, mj. držitelka prestižní ceny Magnesia Litera za román „Peníze pro Hitlera“ (2007).

Další program nabídl záznamy divadelních inscenací A. P. Čechova v režii Petra Lébla (Racek, Ivanov, Strýček Váňa) a setkání s teatroložkou, dramaturgyní a Léblou kolegyní Vlastou Smolákovou, která hovořila o společné spolupráci na některých inscenacích. -red-, foto -mo-

dokončení ze str. 1

Knihovna UP informuje o nových databázích

Central & Eastern European Academic Source
– zkušební přístup

UP má do 30. 4. 2010 možnost vyzkoušet multidiscipinární vícejazyčnou databázi plných textů dokumentů. Databáze obsahuje 375 plných textů publikací a periodik vydaných ve středoevropských a východoevropských zemích. Jsou zde texty z politologie, literatury, práva, lingvistiky, lékařství, historie, sociologie aj. Můžete zde např. najít Acta Universitatis Olomucensis, Gymnica od r. 2007 do současnosti. Databázi najdete v megazdroji EBSCO na webové stránce elektronických informačních zdrojů viz <http://ezdroje.upol.cz>.

The Digital Library of the Catholic Reformation
– přístup do nové databáze

Po dobu trvání programu INFOZ, tj. do konce roku 2011, má UP přístup do databáze The Digital Library of Reformation. Najdete ji na webové stránce elektronických informačních zdrojů <http://ezdroje.upol.cz>. Obsahuje elektronickou verzi asi dvou tis. dokumentů (450 tis. stran textu), které byly vydány v 15. a 17. stol. Jsou to teologické texty, sakrální dramata, životopisy svatých, komentáře bible, katechismy aj. Editory projektu, který byl dokončen v roce 2005, jsou Simon Ditchfield (The University of York) a Brad Gregory (University of Notre Dame).

RefWorks - osobní bibliografická databáze

V současné době má UP možnost vyzkoušet službu RefWorks, která umožňuje zpracovávat osobní bibliografickou databázi; vytvářet seznamy citací v různých citačních stylech; sdílet osobní bibliografické informace s dalšími uživateli. Zkušební přístup potrvá až do 31. 5.

Podrobný postup, jak se na databázi napojit, najdete v aktualitách na adrese <http://ezdroje.upol.cz>.

Historical Abstracts with Full Text
– databáze pro historiky

UP má do 15. 6. 2010 zkušební přístup do databáze Historical Abstracts with Full Text, která poskytuje odborné informace z dějin celého světa vyjma USA a Kanady. Selekktivně zpracovává asi 1 800 předních historických periodik ve více jak 40 jazycích. Obsahuje více jak 800 tis. záznamů, v plném textu zpřístupňuje asi 400 časopisů a 150 knih.

Vstup do databáze najdete v megazdroji EBSCO, viz <http://ezdroje.upol.cz>.

Uvítáme Vaše názory a připomínky.

PhDr. L. Slezáková, Knihovna UP

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdržel Pamětní medaili Univerzity Palackého prof. Vratislav Kapička, externí člen

radý doktorského studia oboru Aplikovaná fyzika na PFF UP. Univerzitní ocenění získal 26. 3. za dvacetiletou a velmi přínosnou kvalitní pomoc při činnosti této rady. Prof. V. Kapička působil dlouhá léta také ve Vědecké radě PFF UP.

-red-, foto -mo-

Konflikty v německé středověké literatuře a nejen tam

Ve dnech 22. 2.–5. 3. se šest studentů katedry germanistiky FF UP zúčastnilo intenzivního kurzu v rámci programu Erasmus GLITEMA (German Literature in European Middle Ages). Universidade do Porto v Portugalsku převzala pomyslné žezlo od Univerzity Palackého, která byla hostitelem v minulém roce.

Během dvou týdnů v Portu přednesli své příspěvky k tématu Konflikty v německé literatuře ve středověku a raném novověku zapálení mediivisté ze všech partnerských univerzit: z Amsterdamu, Berlína, Brém, Galwaye, Greifswaldu, Lublaně, Olomouce, Palerma a Santiaga de Compostela. Na přednášky navazovaly semináře, kde mohli čeští studenti porovnat své vědomosti a názory na středověkou německou literaturu se svými kolegy a zároveň si rozšířit obzory. Probíral se konflikt ze všech možných úhlů – konflikt na bojišti, v lásce, ve společnosti, v náboženství, ve vědě, v literárním i skutečném světě od dávného středověku po současnost.

Pro účastníky byl připraven i doprovodný program: prohlídka historických památek Porta a dvou vnitrozemských měst Bragy a Guimarães.

I přes veškerou nepřízeň počasí si všichni odnesli krásné zážitky a obrazy velkolepých mostů tyčících se nad Dourem, barokních katedrál s typickými kachličkovými fasádami (azulejos), žlutých historických tramvajů a divokého pobřeží Atlantického oceánu – především však cennou životní zkušenost a spoustu nových poznatků.

Za olomouckou skupinu A. Rossipalová a D. Straková, studentky Katedry germanistiky FF

Sbohem odcházející zimě

V čase přibývajících slunečních svitů jako by už zima nikdy nebyla. V podkrovní Uměleckého centra UP si mohli poezii zimního dne do 31. 3. připomenout návštěvníci výstavy, která představila výsledky studentských prací ze Zimního výtvarného kurzu 2010 KVV věnovaného tzv. land artu.

-red-, foto archiv kurzu

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

0 hloupým Honzovi, Jacošovi a jim podobných Slovinští, čeští a polští studenti o národních pohádkách

Máte rádi pohádky? Tušíte, že v nich asi bude něco hlubšího, co vypovídá o našich charakterech či dokonce o národních povahách? Zajímá vás, jak to dopadne, když se v jedné pohádce setká český, polský a slovinský národní hrdina? Jaké jsou rozdíly v typických národních pohádkách? Na toto a mnoho jiného se snažila odpovědět mezinárodní studentská výměna v Olomouci.

Studenti psychologie z UP uspořádali ve dnech 11.–19. 3. studentskou výměnu a pozvali si své kolegy ze Slovinska a Polska. Výměna byla zaměřena pohádkově – budoucí psychologové si povídali o typických národních pohádkách a jejich hrdinech, hráli různé dramatické a interkulturní hry. Navštívili také rodiště Sigmunda Freuda Příbor a hrad Bouzov, na kterém se natáčela spousta českých i zahraničních pohádek.

Část programu vedla členka Katedry psychologie PhDr. Olga Pechová, Ph.D. V prvním bloku se zaměřila na národní stereotypy a ve druhém moderovala diskusi o typických národních pohádkách a jejich hrdinech.

A jaký to u účastníků vzbudilo ohlas? Polskému studentovi Cezarymu Wiśniewskému připomíná náš hloupý Honza kníže Myšík z Idioty: „Podobného hrdinu máme i u nás. Jmenuje se Jacoš, je prostý, ale velmi chytrý a rád pomáhá lidem.“ Českým studentům však připadalo, že Jacošovi i Myšíkovi chybí Honzova pověstná ironie a důvtip.

Poslední den pobytu studenti zakončili divadelním představením. V pěti krátkých scénkách se vždy potkal typický polský, český i slovinský národní hrdina. „Nečekala jsem, že to bude tak vtipné,“ říká studentka psychologie Zuzana Vávrová, která představení svých spolužáků navštívila. Projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie.

-sed-

Psychodny 2010

aneb Přijďte se seznámit s psychologii

Olomoucká pobočka České asociace studentů psychologie připravuje na dny 8.–10. 4. akci popularizující vědu o lidské duši – Psychodny 2010. Součástí projektu, který by měl psychologii přiblížit široké veřejnosti, bude mimo jiné četba a následně psychoanalytický výklad pohádek z **prof. Alenou Plhákovou, CSc.** Přední osobnost olomoucké psychologie a odbornice na psychoanalýzu vám prozradí o pohádkách to, co byste možná nikdy nečekali... aneb **Jak to vlastně bylo s Červenou Karkulkou a Jeníčkem a Mařenkou.** Na setkání s ní se můžete těšit **ve čtvrtek 8. 4. od 18.00 hodin v técafé Kratochvíle.**

Na programu Psychodny bude také projekce filmu s následnou diskusí s psychologem o dojmech a pocitech z filmu. V pátek 9. 4. by pak měli organizátoři obsadit olomoucké Horní náměstí, kde si bude moci široká veřejnost ve spolupráci s nimi vyzkoušet různé aktivity – od cvičení jógy, přes ukázkou práce s nevidomými až po canisterapii.

Celý program Psychodny by měl být zakončen sobotním společenským večerem, kterému budou předcházet workshopy a přednáška.

Jednotlivé části programu se budou konat v Čajovně Kratochvíle, na Katedře psychologie a na Horním náměstí. Více na www.caspos.cz.

-mar-

PODNIKAVÁ
HLAVA

www.podnikavahlava.cz

www.vtpup.cz
Univerzita Palackého v Olomouci

VĚDECKOTECHNICKÝ PARK

Máte nápad na podnikání?

Přihlaste se do soutěže o nejlepší podnikatelský záměr.

A vyhraďte 30.000 Kč!

pronájem kanceláře v Podnikatelském inkubátoru VTP UP
a poradenské služby na 1 rok zdarma

Uzávěrka soutěže 20. dubna 2010

HLAVNÍ PARTNER

UniCredit Bank

PARTNEŘI

Olomoucký kraj

OLOMOUCKÝ KRAJ

CZECHINVEST

himol

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

DNES

deník.cz

Čím se prezentují univerzity? Ty kvalitní také botanickými zahradami

Olomoucká Botanická zahrada PřF UP je nejstarší univerzitní botanickou zahradou v České republice. Je zakládajícím členem Unie botanických zahrad České republiky, vzniklé v roce 2005. Primárně slouží k výuce studentů UP a podílí se na řešení vědeckých a výzkumných projektů a programů uchovávaní genofondů kulturních a planě rostoucích rostlin. Rozvíjí však i programy pro výuku a vzdělávání žáků a studentů všech typů škol. Veřejnosti je bezplatně přístupná denně, v dubnu, září a říjnu od 10 do 16, v květnu až srpnu do 18 hod. Prostor je majetkem olomoucké univerzity, náklady na provoz hradí Katedra botaniky PřF UP.

„Většina domácích, ale i větších zahraničních univerzit provozuje botanické zahrady s tím, že jsou pokládány za významnou součást celého univerzitního systému. Důvod, proč takto představitelé daných univerzit smýšlejí, je skutečnost, že právě botanické zahrady jsou jedním z mála zařízení, které umožňují přímou a srozumitelnou komunikaci mezi univerzitou a veřejností. Botanické zahrady jsou v podstatě 'výkladní skříní' univerzit, přinejmenším z hlediska propagace biologických věd v nejširším slova smyslu,“ řekl Žurnálu UP prof. Aleš Lebeda, vedoucí Katedry botaniky PřF UP. Podle něj je poslání botanické zahrady považováno v současné společnosti za nezastupitelné, a to nejen z hlediska výuky vysokoškolských studentů, ale také ve vztahu k šíření osvě-

ty v oblasti ekologie a ochrany přírody. „Příkladem budíž 7. světový kongres botanických zahrad v roce 2009, který proběhl v jihoafrickém Durbanu pod názvem Akční výuka: místa, prostory a partnerství pro biodiverzitu a lidské blaho,“ doplnil vedoucí Katedry botaniky PřF UP.

Botanická zahrada olomoucké univerzity: místo pro výuku i relaxaci

I když je univerzitní Botanická zahrada primárně zaměřena na výuku studentů UP, rozvíjí také programy pro výuku a vzdělávání žáků a studentů všech typů škol, podílí se na řešení vědeckých a výzkumných projektů a programů. Přímou v areálu Botanické zahrady probíhá např. praktická výuka předmetů zaměřených na rostlinnou systematiku, morfologii, ekologii a experimentální práci s rostlinami.

V zahradním domku je v současné době vybavení pro přednáškovou činnost a experimentální práci s rostlinami. „Tato forma výuky budoucích specialistů a učitelů oboru Botanika má nenahraditelné postavení. Ve spolupráci Katedry botaniky a Katedry geoinformatiky PřF UP jsou zde postupně realizovány bakalářské a diplomové práce zaměřené na mikromapování rostlin v Botanické zahradě, digitalizaci dat a vytváření interaktivních map pro uživatele i studenty. Přímou v areálu Botanické zahrady provádějí pracovníci Katedry zoologie v rámci řešení výzkumného záměru řadu pozorování a experimentů. Žáci a studenti základních a středních škol zde mají možnost absolvovat komentované prohlídky Botanické zahrady s výkladem odborníka. Po předchozí dohodě mohou v zahradním domku pracovat s mikroskopy a pozorovat rostlinné objekty. Pro realizaci jednoduchých pozorování a experimentů jsme připravili speciální pracovní listy,“ komentoval program běžných dnů Botanické zahrady UP prof. Aleš Lebeda. Doplnil, že přímo v Botanické zahradě byla realizována absolventská práce Vyšší odborné školy zahradnické v Mělníku, pro další zájemce – například klienty Tyfloservisu v Olomouci – jsou zde připravovány speciálně zaměřené přednášky o vybraných skupinách rostlin tak, aby lidé se zrakovým postižením mohli vnímat rostliny prostřednictvím čichu nebo hmatu. „Návštěvníci mají možnost samostatně prohlídky nebo jen relaxace v tichu Botanické zahrady. Informace o rostlinách mohou získat od pracovníků zahrady, z informačních letáků a brožurek, také četbou knih se zahradnickou tematikou, které jsou na požádání k dispozici k prezenčnímu studiu. V době konání zahradnických výstav v areálu výstaviště Flora Olomouc připravujeme od roku 2003 v Botanické zahradě specializované výstavy s botanickou tematikou, např. expozice rizikových a jedovatých rostlin, výstavu trav a trávovitých rostlin, výstavu klatovských karafiátů, výstavu fotografií mikroskopických preparátů s rostlinnými pletivy s názvem Rostliny zblízka, výstavu fotografií hub nebo výstavu fotografií s botanickými zajímavostmi z celého světa s názvem Botanici na cestách,“ dodal ve výčtu aktivit prof. A. Lebeda. Jak dále uvedl, v zahradě také proběhly např. výstavy keramických výrobků klientů Dětského centra 90 z Olomouce – Topolan a také výstava podzimních plodů spolu s proutěnými košíky. „Z ohlasů návštěvníků zahrady je zřejmé, že prostředí Botanické zahrady PřF UP je velmi vhodné pro pořádání výstav uměleckých objektů, besed s botaniky a zajímavými osobnostmi nebo komorních kulturních akcí – večery poezie, večery hudby,“ dodal.

Podpora města i kraje

Pro rozvoj výukové a osvětové činnosti získala Botanická zahrada PřF UP v letech 2008 a 2009 finanční podporu z rozpočtu statutárního města Olomouce. „Především díky této podpoře můžeme realizovat projekt Setkávání s rostlinami, jehož základní ideou je podpořit zájem veřejnosti (žáků, studentů i dospělých) o botaniku, rostliny, jejich

Prof. Aleš Lebeda, vedoucí Katedry botaniky PřF UP, se ve výzkumné činnosti zaměřuje na biologii a genetiku interakcí rostlin a fytopatogenních organismů (zejména biotrofních parazitů), na biodiverzitu v přírodním a kulturním patosystému, variabilitu genových zdrojů rostlin a jejich využití v biotechnologiích a šlechtění rostlin. Je autorem 864 vědeckých a odborných publikací, z čehož 211 textů bylo publikováno v 53 zahraničních resp. mezinárodních vědeckých časopisech (většinou impaktovaných, 162 prací na WOS); 25 prací pak v 8 domácích vědeckých časopisech. Je editorem/autorem 21 vědeckých monografií a sborníků. Prof. A. Lebeda je nositelem mezinárodních cen Rudolf Hermanns Foundation Award (Geiseinheim, Německo, 1996) a a Visiting Fellow Award (HRI, Wellesbourne, Anglie, 2000).

význam a ochranu, a představit Botanickou zahradu jako nedílnou součást kulturního prostředí města Olomouce“, řekl prof. A. Lebeda. V letech 2008 a 2009 byl realizován také projekt Botanická zahrada Univerzity Palackého v Olomouci pro rozvoj vzdělávání předškolní a školní mládeže, studentů a veřejnosti, zaměřený na rozvoj vzdělání, který financoval Olomoucký kraj. V rámci tohoto projektu se zde v roce 2008 realizovala řada stavebně-technických a projekčních prací. Bylo provedeno detailní geodetické zaměření Botanické zahrady a všech objektů. Výsledný mapový podklad v digitální podobě je východiskem pro zpracování všech navazujících projektů a studií. V průběhu roku 2009 navázaly na tyto aktivity i další práce, jež byly financovány opět z prostředků Olomouckého kraje. Jejich cílem je postupná revitalizace zeleně Botanické zahrady, jejího bezbariérového přístupu, zprjemnění pobytu v zahradě veřejnosti i studentům a využití objektu stávající sušárny pro vytvoření minikavárny se sezónním provozem a případně s prodejem bylinek a dalších rostlinných produktů zahrady. „Výčet programů a aktivit, které Botanická zahrada organizuje a rozvíjí, je velmi pestrý a zajímavý. Jinými slovy: přijďte se do zahrady podívat!“ Dodal prof. A. Lebeda.

Podpora univerzity

Jak uvedl prof. Aleš Lebeda, veškerá podobná zařízení patřící pod vysoké školy, jsou finančně podporována z centrálních zdrojů těchto škol. „Snažíme se o to, aby byla Botanická zahrada PřF UP zachována, udržována a podle možností i nějakým způsobem rozvíjena. Je to ale velmi složité, neboť její provoz není v systému rozdělování financí na Univerzitě Palackého a na Přírodovědecké fakultě brán v úvahu. Aktuálně je v zahradě zaměstnáno 2,6 technických pracovníků a 0,2 vysokoškoláků. Bez finanční podpory Olomouckého kraje a statutárního města Olomouce by toto zařízení UP nebylo možné v Olomouci udržet,“ dodal prof. Aleš Lebeda.

Ambice, plány, možnosti

„Rádi bychom vstoupili do mezinárodních programů uchovávaní genofondů planě rostoucích rostlin regionální flory,“ sdělil závěrem prof. A. Lebeda. Stát se součástí těchto programů není jednoduché, ale jak prof. Lebeda dodal, podaří-li se stabilizovat existenci Botanické zahrady v rámci UP, veškerá přípravná jednání tohoto programu, koordinovaného Botanickou zahradou v Kew (VB), avizují podporu vrcholných zástupců programu.

Text a foto M. Hronová

OTÁZKA PRO DĚKANA PŘF PROF. JURAJE ŠEVČÍKA

Uvažuje Přírodovědecká fakulta UP o změně ve vnitřním systému financování Botanické zahrady PřF UP?

Když jsem před lety nastoupil do funkce děkana, obdržela Botanická zahrada finanční příspěvek ve výši milion korun, aby se o sebe začala starat. Loni měla přes milion sto tisíc korun z prostředků města a kraje, předloni měla díky těmto institucím milion a půl korun. To jsou podle mne obrovské prostředky, které sloužily k rozvoji Botanické zahrady.

S financemi mají problém všechny botanické zahrady v ČR, olomoucká není výjimkou. Jsem přesvědčen, že jiné zařízení ve struktuře univerzity by ji bohužel nepomohlo. Aby kterékoliv pracoviště fungovalo, musí se o sebe starat, musí se prezentovat, musí získávat finanční prostředky – i z jiných zdrojů než z rozpočtu fakulty nebo univerzity. Bez toho to v současné době prostě nejde. Přírodovědecká fakulta UP disponuje mnoha pracovišti, které není možné zcela financovat pouze z rozpočtu fakulty.

Připravila -map-

„Nejkrásnější pocit je, když se natáhnou plachty a loď vypluje z přístavu ...“

Mgr. Michal Kalman působí na Fakultě tělesné kultury a na Fakultě zdravotnických věd jako řešitel projektů týkajících se edukačního systému podpory pohybové aktivity. Dlouhodobě se zabývá také tvorbou politiky pohybové aktivity pro ČR. Kromě své práce se však věnuje zajímavému koníčku, který mu my, suchozemci, můžeme jen závidět. Plaví se totiž na historických plachtetnicích po světových oceánech.

Plavba po moři na plachtetnicích je v tuzemsku velku neobvyklý koníček, zkuste popsat, jak jste se k němu dostal.

Už od dob svých studií velmi rád cestuji. Byl jsem třeba rok v Africe organizovat safari, semestr jsem byl v Americe, také v Anglii, Dánsku a Holandsku. A právě v Holandsku jsem narazil na historické, zhruba padesátimetrové plachtetnice. Tehdy jsem si zkrátka řekl, že můj další cíl bude nějak se na ně dostat a plavit se na nich. Oslovil jsem tedy majitele těch plachtetnic, kteří si mě k sobě pozvali a výsledek byl, že jsem se sedm měsíců na jedné plavil. Byla z roku 1892 a původně sloužila jako nákladní plachtetnice. A její příběh je docela zajímavý. Ve třicátých letech do ní byl umístěn diesellový motor a nějakou dobu ještě sloužila pro přepravu nákladu, ale pak byla vyřazena. A v osmdesátých letech ji spolu s dalšími podobnými loděmi objevili holandské studenti. Vlastně to byly jen trupy na loďním vrakovišti. Rozhodli se loď opravit, vrátit jim oplachtění a udělat z nich znovu plachtetnice. Byla tam celá řada úprav, například příčky do podpalubí, kajuty, společenská místnost atd. Nejdříve se ti studenti plavili sami, v podstatě pro zábavu. Brzy je ale napadlo, že by na těch lodích mohli vozit klienty a vydělat si tím i nějaké peníze. To se setkalo s velkým ohlasem i u firem, takže se tam organizovaly firemní akce, teambuildingy a podobně. Já jsem se k tomu dostal tak, že jim jednou vypadal člověk u Liparských ostrovů a potřebovali za něj na týden záskok. Dostal jsem zaplacenou letenku a odletěl jsem na Liparské ostrovy. Od té doby jsem tak fungoval – byl jsem ve střehu a když některý z majitelů něco potřeboval, odletěl jsem na místo a plavil jsem se místo něho, kdo nemohl.

V čem spočívala přesně vaše funkce na lodi?

Každá loď má svého kapitána – profesionála. Já jsem hned pod ním, tedy první loďní důstojník. Mám na starosti řízení celé posádky loď, kterou právě tvoří firemní klienti. Koordinuji všechny jejich činnosti a přenáším rozkazy od kapitána. V přístavu je potřeba doplnit potraviny, dobít baterie u lodě, vyprázdnit odpadní nádrže atd. Tohle všechno musím zajistit, aby loď byla v pořádku.

Kolik už máte za sebou plaveb?

Pokud nasčítám všechny dny, které jsem strávil na moři, je to asi třináct měsíců, což je docela dost. Celkově to bylo asi padesát nebo šedesát plaveb.

Kam vedou ty plavby?

Nejvíce poptávané jsou plavby kolem Amsterdamu, ale také západofrišské ostrovy, dánské ostrovy, plavby kolem Francie, Sicílie, Sardinie, Lipanské ostrovy atd. Nejvíce ale plujeme skutečně kolem Holandska a Dánska, drtivá většina klientů jsou totiž Holanďané, Němci a Belgičané. Také se hodně pluje kolem Kapverd. Plují se také takzvané expediční plavby, kdy se přeplovou Atlantik. Vyplouvá se z Kapského Města a pluje se do Argentiny a plavba trvá asi šest týdnů. Druhá trasa je z Amsterdamu do New Yorku. Z Finska se zase pluje z Tromsø na Špicberky do Arktidy. To je plavba tak na čtrnáct dní. To jsou všechno ale expediční plavby, které tvoří jen asi dvě nebo tři procenta z celkového počtu plaveb.

Jak ty plavby probíhají? Co se na lodi všechno děje?

Komerční plavby probíhají asi tak, že ráno vyplujeme, natáhneme plachty, což trvá samo o sobě tak dvě hodiny, a pak celé první dva dny pracuje první důstojník s posádkou. Vysvětluje jim postupy, co a jak je potřeba udělat – typy plachet a k čemu každá plachta slouží, jak je správně nastavit, navigace na moři apod. Někdy si zadavatel přeje, aby klienti pracovali na něčem intenzivněji, takže můžeme natočit loď tak, aby se třeba více kývala. Ta loď v podstatě slouží k teambuildingu. Všecko, co se tam děje, je reálné, nejsou to žádné simulované situace. Tým musí doslova táhnout za jeden provaz, a to všechno je obrovská přidaná hodnota, kterou klienti získávají. Na lodi je pořádek. Musí se připravovat jídlo, což také dělají klienti. Je tam sice jeden kuchař, ale vždy se musí posádka na přípravě jídla podílet. Často dochází k situaci, kdy i ti nejvyšší manažeři sedí se škrabkou v ruce a loupají brambory. Hrají se také různé strategické hry a hry, které jdou napříč celou plavbou. Na lodi máme lektory, kteří se o toto vše starají.

Máte nějakou svou vlastní loď?

Loď, o kterých se bavíme, mají své majitele. Ti dohromady vytvořili společnost a já jsem podílníkem té společnosti. Takže třeba můžu říct, že jedna plachta z jedné lodi je moje, protože ten podíl je samozřejmě velmi malý. Ale mám i své vlastní loď, mnohem menší. Jsou na Batově kanálu a jmenují se Boženka a Anička. Je to skvělá relaxace po tom, kdy sedím pořád u počítače. A pak si natírám loď, brousím trup, chystám loď na sezónu. Pak to pronajmu a na konci sezóny, kdy je ta loď většinou dost poničená, zase začnu nanovo.

Co krizové situace? Někdy bouře, hádky v posádce a podobně... Stalo se něco takového?

Naše lodě jsou velmi bezpečné, procházejí spoustou kontrol, Holanďané jsou na to velmi přísní. Je zajímavé, že nikomu na lodi se neudělalo špatně, to se stalo jen jednomu člověku ze šedesáti. Ta loď se totiž příliš nekolébá. Když se natáhnou plachty, tak se stabilizuje, takže problémy s mořskou nemocí nebyvají. Shodou okolností ta jediná žena, které bylo na lodi nevolno, se seznámila právě při plavbě s klukem a za rok jsme dělali svatbu na lodi. Takže já říkám: Necht' je víc takových lidí, kterým je na lodi nevolno (smích).

Jednou se ale stalo, že jsme se účastnili závodu, byl to tzv. Tall ship race – největší událost ve světě plachtění. Závod probíhá šestnáct dní v kuse, bez zastávky. A právě tehdy jsme chytili opravdu neskutečnou bouři. Pravidla nedovolovala, abychom se stáhli do přístavu, museli jsme za každou cenu pokračovat v plavbě. Po dvaceti pěti hodinách bouře zvrátila kompletně celou posádku včetně mě. Na spodní straně paluby, která v takových případech slouží k tomu, aby si člověk ulevil, stálo neustále zhruba dvanáct lidí. Zvrátili úplně všichni, a to dalších asi dvacet hodin, bylo to naprosto strašné. Nedokážete si představit, jak se ta loď naklání. Příd' napřed letí pět metrů do výšky a pak se propadne do vln. Na druhou stranu musím říct, že tak stmelenu posádku jsem nikdy nezažil. To je sen každého, kdo dělá teambuilding, aby jeho účastníci měli tak intenzivní zážitek, který ty lidi navždy spojí. Je to drsné, ale zároveň úžasné v tom, jak to ty lidi dokáže spojit.

Co to všechno dává vám osobně?

Na lodi řešíte úplně jiné věci. Jestli natáhnete plachtu, nebo ne, jaké jsou vlny, zkrátka úplně si vycištíte hlavu. Je to aktivní trávení volného času. Nejkrásnější pocit je, když se vypluje z přístavu a natáhneme plachty. A loď se rozjede...

Připravil T. Chalupa, foto archiv Mgr. M. Kalmana

Přečetli jsem za vás

(...) Nevím, jestli (toto) působení „neviditelné ruky“ trhu, stejně jako promítnutí určitého typu politické kultury do našeho prostředí, je zcela ideální. Pracovně toto kulturní prostředí nazývám „vekslácké“, ale odborně není jasně definované. Psychologové, zabývající se politickou kulturou, hovoří o posttotalitní kultuře (stručně řečeno kombinaci mindráků a arogance). Identifikační znaky typického představitele a nositele této kultury se postupně mění – v 90. letech převažovala fialová saka a bílé ponožky; nyní se modernizujeme, imidžmejkři a vizážisté již naleznou potřebné mimiky, a tak je to i hůř popsatelné – většinou to lze určit podle typu čísel SPZ na silných autech s černými skly. Bohužel zřejmě imidžmejkři ještě doporučili patřičný titul či alespoň doklad o jistém vzdělání. Zde již ovšem nejde o nabídku méně bolestivých forem výukového procesu, ale spíše o využívání korupčního prostoru, který samozřejmě nemá primitivní podobu nějakých obálek, ale zapojení do patřičných klientelistických vazeb, do onoho klubu více či méně viditelných „celebrit“, „lobbistů“, „kmotrů“ a „velrybářů“. To už skutečně vysokoškolské vzdělání přímo degraduje a dehonestuje vysokoškolské prostředí; je na nás, učitelích a vědcích, zda na to přistoupíme. (...)

Vladimíra Dvořáková: Rozmach vysokoškolského vzdělání po roce 1989: Co jsme získali a co jsme za to zaplatili
In: Listy 1/2010, str. 5 – 7

**Ted' je čas darovat
...vlastní krev
a naději**

Staňte se bezpříspěvkovým dárcem krve s PŘ

**Týden odběrů krve
s Přírodovědeckou fakultou**

**12.–16. dubna 2010 od 7.30–12.30 hod.
ve čtvrtěk navíc 14.00–16.30 hod.**

v Transfúzní stanici FN Olomouc, ul. I. P. Pavlova

Kdo může darovat krev? Každý zdravý člověk.

Bližší informace a www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf. Jako poděkování za odběr krve obdrží v tyto dny každý dárc (zaměstnanec PŘF, student, rodinný příslušník, absolvent PŘF) drobný dárek.

**Děkujeme všem,
kteří se aktivně zúčastní a zúčastňují.**

Upozornění redakce

Upozorňujeme, že vzhledem k nadcházejícím velikonocním svátkům vyjde další číslo Žurnálu UP (22) až v pátek 16. 4. (uzávěrka 12. 4.).

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Roč. 19, 2009/2010. Odpovědná redaktorka V. Mazochová. Výkonná redaktorka M. Hronová. Jazyková úprava T. Chalupa, O. Martinek. Technická redakce M. Cyrová. Členové redakční rady: T. Opatrný (předseda), L. Bartková, M. Cajthaml, F. Dienstbier, J. Fiala, V. Karásková, M. Kolář, M. Malacka, V. Mihal, P. Neumeister, L. Špirudová, P. Urbásek. MK ČR E 12524. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 29. 3. 2010. Vychází 2. 4. 2010. Uzávěrka příštího čísla 12. 4. 2010. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.